

YELLOWFACE

Ρ.Φ. ΚΟΥΑΝΓΚ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΜΥΡΤΩ ΚΑΛΟΦΩΛΙΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

YELLOWFACE

Ρ.Φ. ΚΟΥΑΝΓΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΜΥΡΤΩ ΚΑΛΟΦΩΛΙΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 622

P. Φ. Κουάνγκ, *Yellowface*

R. F. Kuang, *Yellowface*

Μετάφραση: Μυρτώ Καλοφωλιά

Υπεύθυνη έκδοσης: Σταύρη Ιωαννίδου

Επιμέλεια-διόρθωση: Μαρία Τσιτωνάκη

Σελιδοποίηση: Χριστίνα Κωνσταντινίδου

Η εικόνα εξωφύλλου παραχωρήθηκε από τον αρχικό δικαιούχο

στη Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ, 2024

Copyright© Rebecca Kuang, 2023

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2023

Πρώτη έκδοση στην αγγλική γλώσσα από τις εκδόσεις

William Morrow/HarperCollins Publishers, Νέα Υόρκη, 2023

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Νοέμβριος 2024

ΚΕΤ Ζ153 ΚΕΠ 758/24

ISBN 978-618-07-0987-2

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

ΤΗ ΝΥΧΤΑ που παρακολουθώ την Αθηνά Λιου να πεθαίνει, γιορτάζουμε τη συμφωνία που έκλεισε με το Netflix.

Και για να μπούμε κατευθείαν στο ψητό, ώστε να βγάξει νόημα τούτη η ιστορία, δύο πράγματα πρέπει να ξέρετε για την Αθηνά:

Πρώτον, έχει τα πάντα: συμβόλαιο για κάμποσα βιβλία με μεγάλο εκδοτικό με το που τέλειωσε το πανεπιστήμιο, μεταπτυχιακό στη δημιουργική γραφή από το ένα και μοναδικό πρόγραμμα που είναι φημισμένο, βιογραφικό με ένα κάρο καλά residencies* –όχι όπου να ’ναι– και ένα σωρό υποψηφιότητες για βραβεία, μεγαλύτερο από λίστα σουπερ μάρκετ. Στα είκοσι επτά της έχει ήδη βγάλει τρία μυθιστορήματα, ενώ κάθε βιβλίο της κάνει ακόμα μεγαλύτερη επιτυχία από το προηγούμενο. Για την Αθηνά, η συμφωνία με το Netflix δεν ήταν και κάνα συγκλονιστικό γεγονός, απλώς άλλο ένα παράσημο στο πέτο της, άλλο ένα εξτραδάκι στον ανθόσπαρτο δρόμο προς τη δόξα στο πεδίο της λογοτεχνίας, του χώρου όπου είχε μπει με φόρα από τότε που αποφοίτησε.

* Προγράμματα κινητικότητας και φιλοξενίας καλλιτεχνών, με στόχο τη μεταξύ τους συναναστροφή και την ανταλλαγή ιδεών μεταξύ ομοτέχνων. (Όλες οι σημειώσεις είναι της μεταφράστριάς.)

Δεύτερον –ίσως συνέπεια όλων των παραπάνω–, η Αθηνά δεν έχει σχεδόν κανέναν φίλο. Οι συγγραφείς της ηλικίας μας –νέοι, φιλόδοξοι φερέλπιδες, τριάντα παρά κάτι– συνήθως πάνε κοπαδιαστά. Οι κλίκες αφήνουν ίχνη παντού στα σόσιαλ μίντια – συγγραφείς που εκθειάζουν αποσπάσματα από ανέκδοτα χειρόγραφα άλλων συγγραφέων (ΑΠΙΣΤΕΥΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ, ΑΝΥΠΟΜΟΝΩ!), που τσιρίζουν από ενθουσιασμό για την αποκάλυψη κάποιου εξωφύλλου (ΠΕΘΑΙΝΩ, ΔΕΝ ΑΝΤΕΧΩ, Υ-ΠΕ-ΡΟ-ΧΟ!!!) και ποστάρουν σέλφι από λογοτεχνικές μαζώξεις ανά την υφήλιο. Ωστόσο, οι φωτογραφίες της Αθηνάς στο Instagram δείχνουν μόνο εκείνη και κανέναν άλλο. Τουιτάρει συστηματικά για τα επόμενα βήματα στην καριέρα της ή ανεβάζει τίποτε άκυρα αστεία για τους εβδομήντα χιλιάδες followers που έχει, σπάνια όμως ταγκάρει κάποιον άλλο. Δε μοστράρει ονόματα επωνύμων, δε σχολιάζει ούτε συστήνει βιβλία συναδέλφων, αλλά ούτε και συγχρωτίζεται με τρόπο κραυγαλέο και νευρωτικό όπως συγχρωτίζονται αναμεταξύ τους οι νεόκοποι συγγραφείς. Όσα χρόνια την ξέρω, ποτέ της δεν έχει αναφέρει άλλους στενούς φίλους της εκτός από μένα.

Παλιά πίστευα πως είναι απλώς χαμένη στην κοσμάρα της· πως η Αθηνά είναι απλούστατα τόσο αδιανόητα και εξωφρενικά επιτυχημένη, που είναι λογικό να μη θέλει να ανακατώνεται με κοινούς θνητούς. Η Αθηνά, πιθανότατα, τσατάρει αποκλειστικά με συγγραφείς που πουλάνε αβέρτα κι έχουν το μπλε σήμα στον λογαριασμό τους, οι οποίοι μπορούν, ενδεχομένως, να την ψυχαγωγήσουν με πιο σοφιστικέ παρατηρήσεις πάνω στη σύγχρονη κοινωνία. Η Αθηνά δεν έχει χρόνο για κουβεντολολί με την πλέμπα.

Τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, ανέπτυξα και μια άλλη θεωρία, που είναι η εξής: όλοι τη βρίσκουν ανυπόφορη, όπως άλλωστε κι εγώ, και κανείς δεν την παλεύει μαζί της. Όπως

και να 'χει, δεν είναι κι εύκολο να είσαι φίλος με κάποιον που, ό,τι και να κάνει, τρωσ τη σκόνη του. Πιθανότατα κανείς δεν αντέχει την Αθηνά, διότι δεν αντέχει να συγκρίνεται μαζί της. Εγώ μάλλον κάνω ακόμη παρέα μαζί της διότι είμαι αξιοθρήνητη – τόσο πάτο έχω πιάσει.

Έτσι, εκείνη τη νύχτα είμαστε μόνο οι δυο μας, εγώ κι η Αθηνά, σε ένα χλιδάτο roof bar στην Τζορτζτάουν. Εκείνη ρουφά τα κοκτέιλ σαν νεροφίδα, λες και θέλει να μου το τρίψει στη μούρη πως περνά καλά, κι εγώ πίνω για να ξεχάσω πως είμαι απλώς μια σκρόφα που θέλει να δει τη φίλη της νεκρή.

Η Αθηνά κι εγώ τυχαία γίναμε φίλες. Μέναμε στον ίδιο όροφο στο Γέιλ, όταν ήμασταν πρώτο έτος, και επειδή κι οι δυο ξέραμε από πάντα πως θέλαμε να γίνουμε συγγραφείς, καταλήξαμε να πάρουμε τα ίδια προπτυχιακά μαθήματα δημιουργικής γραφής. Διηγήματά μας εκδόθηκαν στα ίδια λογοτεχνικά περιοδικά νωρίς στην καριέρα μας, ενώ λίγα χρόνια μετά την αποφοίτηση μετακομίσαμε στην ίδια πόλη – η Αθηνά για μια σημαντική θέση στο Πανεπιστήμιο της Τζορτζτάουν, το διδακτικό προσωπικό του οποίου, σύμφωνα με φήμες, τόσο πολύ εντυπωσιάστηκε από μια διάλεξη που έδωσε στο Αμερικανικό Πανεπιστήμιο, που το Τμήμα Φιλολογίας εισήγαγε μάθημα δημιουργικής γραφής ειδικά για εκείνη· κι εγώ, διότι η ξαδέλφη της μητέρας μου είχε ένα διαμέρισμα στο Ρόσσυλν και ήταν διατεθειμένη να μου το παραχωρήσει, αρκεί να πλήρωνα τους λογαριασμούς και να θυμόμουν να ποτίζω τα φυτά της. Ποτέ δεν είχαμε νιώσει αδελφές ψυχές, ούτε είχαμε κάποιο κοινό τραύμα που να μας ένωνε – έτυχε απλώς να βρισκόμαστε πάντα στο ίδιο μέρος και να κάνουμε τα ίδια πράγ-

ματα, επομένως ήταν βολικό να υπάρχει φιλική σχέση μεταξύ μας.

Ωστόσο, παρόλο που ξεκινήσαμε από το ίδιο ακριβώς σημείο –από το μάθημα «Εισαγωγή στο Διήγημα» που δίδασκε η καθηγήτρια Νατάλια Γκείνς–, μετά την αποφοίτηση οι επαγγελματικές διαδρομές μας πήραν διαμετρικά αντίθετη κατεύθυνση.

Εγώ έγραφα το πρώτο μου μυθιστόρημα σε μια κρίση έμπνευσης μια χρονιά που είχα βαρεθεί τη ζωή μου δουλεύοντας ως δασκάλα σε υποβαθμισμένα σχολεία στο πρόγραμμα Teach for America. Επέστρεφα σπίτι μετά τη δουλειά κάθε μέρα κι έφτιαχνα μεθοδικά το σκαρίφημα της ιστορίας που ήθελα να διηγηθώ από τότε που ήμουν παιδί ακόμη: μια ιστορία ενηλικίωσης με σπαρταριστές λεπτομέρειες και ανεπαίσθητα μαγικά στοιχεία, μια ιστορία για το πένθος, την απώλεια και την αδελφική αγάπη, με τίτλο *Πάνω από το πλατάνι*. Αφού έκανα κρούση δίχως καμιά τύχη σε καμιά πενήνταριά λογοτεχνικούς ατζέντηδες, το βιβλίο το σίμπησε ένας μικρός εκδοτικός οίκος με την επωνυμία Evermore σε ένα κάλεσμα που έκανε προς νέους συγγραφείς. Η προκαταβολή τότε φάνταζε στα μάτια μου ποσό εξωπραγματικό –δέκα χιλιάδες δολάρια στο χέρι από τα πριν, συν τα δικαιώματα όταν οι πωλήσεις θα κάλυπταν το ποσό της προκαταβολής–, ωστόσο είχα αυτή την εικόνα προτού μάθω το εξαψήφιο νούμερο που πήρε η Αθηνά για το πρώτο της μυθιστόρημα στον Penguin Random House.

Ο Evermore φαλίρισε τρεις μήνες προτού το βιβλίο μου πάει τυπογραφείο. Τα δικαιώματα επέστρεψαν σ' εμένα. Ως διά μαγείας, ο λογοτεχνικός μου ατζέντης –ο οποίος μου είχε κλείσει εξαρχής τη συμφωνία με τον Evermore– ξαναπούλησε τα δικαιώματα σε έναν από τους πέντε μεγάλους εκδοτικούς οίκους αντί προκαταβολής είκοσι χιλιάδων δο-

λαρίων – «καλή συμφωνία», όπως έγραψαν και στις ανακοινώσεις της ιστοσελίδας Publishers Marketplace. Όλα έδειχναν πως είχε γυρίσει ο τροχός, πως τα όνειρά μου για δόξα κι επιτυχία θα γίνονταν πραγματικότητα, όταν, ενώ πλησίαζε η μέρα που θα κυκλοφορούσε το βιβλίο, το πρώτο τιράζ μειώθηκε από δέκα σε πέντε χιλιάδες αντίτυπα, η περιοδεία μου σε έξι πόλεις περιορίστηκε σε τρεις –αποκλειστικά στην περιοχή της Ουάσινγκτον–, ενώ δεν έγιναν ποτέ τα σχόλια διάσημων συγγραφέων που μου είχαν υποσχεθεί για την προώθηση. Το βιβλίο δεν πήγε ποτέ σε δεύτερη έκδοση. Συνολικά, πρέπει να πούλησα δύο, ίσως τρεις χιλιάδες αντίτυπα. Ο διευθυντής έκδοσης που έτρεχε το βιβλίο μου απολύθηκε σε μια από τις περικοπές που γίνονται στους εκδοτικούς όταν η οικονομία πάει κατά διαόλου, κι εμένα με πασάρανε σε έναν τύπο ονόματι Γκάρρετ, ο οποίος μέχρι τώρα έχει δείξει τόσο ελάχιστο ενδιαφέρον για την υπόθεση του βιβλίου μου, που αναρωτιέμαι μήπως με έχει ολότελα ξεχάσει.

Αυτό όμως είναι μες στο παιχνίδι, όπως μου είπαν όλοι. Όλοι έχουν άσχημη εμπειρία στο ξεκίνημα της καριέρας τους. Έτσι είναι οι εκδοτικοί. Πάντα επικρατεί χάος στη Νέα Υόρκη, οι υπεύθυνοι Δημοσίων Σχέσεων και οι διευθυντές εκδόσεων καίγονται στη δουλειά και παίρνουν ψίχουλα, και έτσι τα πράγματα μένουν συχνά ξεκρέμαστα. Η ζωή δεν αλλάζει όταν περάσεις στην αντίπερα όχθη. Κάθε συγγραφέας σιχαίνεται το τυπωμένο έργο του. Δεν υπάρχουν Σταχτοπούτες εδώ – μόνο σκληρή δουλειά, πείσμα και απανωτές προσπάθειες για να πιάσεις την καλή.

Πώς γίνεται λοιπόν και τόσο πολλοί άνθρωποι εκτοξεύονται στη δόξα με το καλημέρα σας; Έξι μήνες πριν κυκλοφορήσει το πρώτο της μυθιστόρημα, η Αθηνά έκανε μια μεγάλη, σέξι φωτογράφιση σε ένα περιοδικό ευρείας κυ-

κλοφορίας, με το πολυσέλιδο αφιέρωμα να έχει τίτλο: «Το νέο ταλέντο στις εκδόσεις είναι εδώ για να μας πει ασιατικές ιστορίες και όχι μόνο». Πούλησε ξένα δικαιώματα σε τριάντα διαφορετικές χώρες. Το πρώτο της βιβλίο κυκλοφόρησε εν μέσω τυμπανοκρουσιών και διθυράμβων σε έντυπα όπως το *New Yorker* και το *New York Times* και κατέλαβε για βδομάδες υψηλή θέση σε όλες τις λίστες με τα μπεστ σέλερ. Η περιφορά σε όλα τα βραβεία τον επόμενο χρόνο ήταν αυτονόητη και προκαθορισμένη. Το συγγραφικό ντεμπούτο της Αθηνάς –*Φωνή και ηχώ*, με θέμα μια Αμερικανοκινέζα που μπορεί να καλέσει τα φαντάσματα όλων των πεθαμένων γυναικών της οικογένειάς της– ήταν ένα από αυτά τα σπάνια μυθιστορήματα που είναι με το ένα πόδι στη λογοτεχνία του φανταστικού και με το άλλο στην εμπορική λογοτεχνία· έτσι, μάζεψε υποψηφιότητες για το βραβείο Booker, το Nebula, το Hugo και το World Fantasy, δύο εκ των οποίων και κέρδισε. Και αυτό ήταν μόνο τρία χρόνια πριν. Έκτοτε έχει εκδώσει άλλα δύο βιβλία, ενώ όλοι οι κριτικοί παραδέχονται ομόφωνα ότι γίνεται ολοένα και καλύτερη συγγραφέας.

Όχι πως η Αθηνά δεν είναι ταλαντούχα. Είναι γαμάτη συγγραφέας – έχω διαβάσει όλα της τα έργα και δεν είμαι και τόσο θολωμένη από τη ζήλια, ώστε να μην αναγνωρίζω ένα καλό κείμενο όταν το διαβάζω. Ωστόσο, είναι ξεκάθαρο ότι το άστρο που την ακολουθεί δεν έχει να κάνει με το γράψιμό της. Έχει να κάνει με εκείνη. Η Αθηνά Λιου, για να το θέσω απλά, είναι απίστευτα γαμάτη. Ακόμα και το όνομά της –*Αθηνά Λινγκ Εν Λιου*– είναι γαμάτο· θερμά συγχαρητήρια, κύριε και κυρία Λιου, που συνδυάσατε στην εντέλεια το κλασικό με το εξωτικό στοιχείο. Γεννήθηκε στο Χονγκ Κονγκ, μεγάλωσε ανάμεσα στο Σύντνεϋ και στη Νέα Υόρκη και πήγε σχολείο σε βρετανικά οικοτροφεία, που την

προίκισαν με μια κομψή, απροσδιόριστη ξενική προφορά: είναι ψηλή, λεπτή σαν στέκα, χαριτωμένη με τη χάρη που έχουν όλες όσες έκαναν κάποτε κλασικό μπαλέτο, χλωμή σαν πορσελάνινη κούκλα, με αυτά τα τεράστια καστανά μάτια με τις μακριές βλεφαρίδες που την κάνουν να μοιάζει με την Αν Χάθαγουεϊ σε Κινέζα (όχι, καθόλου ρατσιστικό δεν είναι αυτό το σχόλιο – η Αθηνά μια φορά είχε ποστάρει μια σέλφι μαζί με την «Άννι» από κάποια επίσημη εκδήλωση, με τα τέσσερα τεράστια ελαφίσια μάτια τους στριμωγμένα στη σειρά, και η λεζάντα από κάτω έλεγε απλώς: Δίδυμες!).

Είναι απίστευτη. Κυριολεκτικά απίστευτη.

Επομένως, φυσικά και η ζωή έφερε στην Αθηνά όλα τα καλά στο πιάτο, διότι έτσι λειτουργεί αυτή η βιομηχανία. Ο χώρος των εκδόσεων διαλέγει έναν νικητή: έναν άνθρωπο αρκετά γοητευτικό, έναν άνθρωπο που να είναι κουλ και νέος και –έλα τώρα, αφού όλοι αυτό σκεφτήκαμε, ας το πούμε τουλάχιστον– έναν άνθρωπο που να υποστηρίζει επαρκώς τη «διαφορετικότητα» και τότε ο εκάστοτε εκδοτικός επενδύει γενναιόδωρα όλα τα χρήματα και τους πόρους του σε αυτόν. Είναι τόσο αυθαίρετη όλη αυτή η διαδικασία. Ή μάλλον όχι, δεν είναι αυθαίρετη, αλλά εξαρτάται από παράγοντες που δεν έχουν να κάνουν με τη γραφή ενός συγγραφέα. Την Αθηνά – μια γυναίκα πανέμορφη, Ασιάτισσα, με σπουδές στο Γέιλ, με διεθνές προφίλ και αμφιλεγόμενη κουίρ ταυτότητα: αυτό το άτομο επέλεξαν οι δυνάμεις του σύμπαντος. Στο μεταξύ, εγώ είμαι απλώς η Τζουν Χέιγουορντ από τη Φιλαδέλφεια κι έχω καστανά μάτια και καστανά μαλλιά – και όσο σκληρά κι αν προσπαθήσω, όσο καλά κι αν γράψω, ποτέ μου δε θα γίνω Αθηνά Λιου.

Περίμενα μετά το σταριλίκι πως η Αθηνά θα εκτινασσόταν έξω από την τροχιά μου. Ωστόσο, συνέχισα να λαμβάνω

μηνυματάκια σε φιλικό τόνο –Πώς πήγε το γράψιμο σήμερα; Έβγαλες τις λέξεις που ήθελες; Καλή τύχη με την προθεσμία!–, όπως επίσης και προσκλήσεις στον ίδιο τόνο: happy hour με κοκτέιλ Μαργαρίτα στο El Centro, πρωινό αργά το πρωί στο Zaytinya, βραδιά ποίησης στην U Street. Έχουμε μια από αυτές τις επιδερμικές φιλίες όπου περνάς άπειρο χρόνο με τον άλλο δίχως να καταφέρεις να τον γνωρίσεις. Ακόμη δεν ξέρω αν έχει αδέρφια. Ποτέ της δε με ρώτησε για τη σχέση μου. Συνεχίζουμε όμως να βγαίνουμε παρέα, διότι βολεύει, μια και βρισκόμαστε και οι δύο στην Ουάσινγκτον, αλλά και επειδή, όσο μεγαλώνεις, δύσκολα κάνεις καινούριες παρέες.

Ειλικρινά, δεν είμαι σίγουρη για ποιο λόγο με συμπαθεί η Αθηνά. Πάντα με αγκαλιάζει όταν με βλέπει. Κάνει like σε αυτά που ποστάρω στα σόσιαλ τουλάχιστον δύο φορές την εβδομάδα. Βγαίνουμε για ποτό τουλάχιστον μία φορά τον μήνα – και τις περισσότερες φορές κατόπιν δικής της πρόσκλησης. Ωστόσο, δεν έχω ιδέα τι θα μπορούσε να της προσφέρει η παρουσία μου. Δεν έχω ούτε το εκτόπισμα ούτε τα κονέ και δε με ξέρει ούτε η μάνα μου, ώστε να αποκομίσει κάτι από τον χρόνο που σπαταλά μαζί μου.

Βαθιά μέσα μου πάντα υποπτευόμουν ότι η Αθηνά επιδιώκει την παρέα μου ακριβώς επειδή δεν μπορώ να τη συναγωνιστώ. Μπορώ να κατανοήσω τον κόσμο της, αλλά δεν αποτελώ απειλή, ενώ ό,τι έχει πετύχει είναι τόσο μακριά από τις δικές μου δυνατότητες, που κορορεύεται ανενδοίαστα μες στα μούτρα μου για τα κατορθώματά της. Άλλωστε, όλοι θέλουμε έναν φίλο που να μην απειλεί την ανωτερότητά μας, κι η Αθηνά ξέρει ήδη πως αυτό είναι χαμένη υπόθεση. Όλοι έχουμε ανάγκη κάποιον για να τον κάνουμε σάκο του μποξ.

«Μην τα βλέπεις όλα μαύρα» λέει η Αθηνά. «Σίγουρα εννοούν πως η χαρτόδετη έκδοση θα πάει μερικούς μήνες πίσω».

«Δεν καθυστερούν την έκδοση» απαντώ. «Την ακύρωσαν. Ο Μπρετ μού είπε πως απλώς... δεν έβρισκαν πού να εντάξουν το βιβλίο μου στον προγραμματισμό τους».

Μου χτυπά φιλικά τον ώμο:

«Έλα μωρέ, μην ανησυχείς. Άλλωστε εσύ παίρνεις ούτως ή άλλως πιο πολλά δικαιώματα από τα σκληρόδετα! Ουδέν κακό αμιγές καλού, έτσι δεν πάει;»

Τολμηρή σκέψη να θεωρείς δεδομένο πως παίρνω και δικαιώματα. Αυτό, φυσικά, το λέω από μέσα μου. Αν επιπλήξεις την Αθηνά για έλλειψη τακτ, υιοθετεί εξαιρετικά απολογητική στάση –σε βαθμό υπερβολής θα έλεγα–, κάτι που χειρίζομαι πολύ πιο δύσκολα από το να καταπιώ απλώς τον εκνευρισμό μου.

Βρισκόμαστε στο roof bar Graham, καθόμαστε σε καναπέδακι για δύο με το ηλιοβασίλεμα φάτσα. Η Αθηνά ρουφά το δεύτερο Whiskey Sour κι εγώ πίνω το τρίτο ποτήρι Pinot Noir. Εξαντλήσαμε πάλι το αιώνιο ζήτημα της σχεδόν ανύπαρκτης προώθησης του βιβλίου μου, μια συζήτηση που δεν έπρεπε να κάνω μαζί της, διότι η Αθηνά πάντα είτε έχει κάτι παρηγορητικό να πει είτε πετά συμβουλές σαν να σου τις τρίβει στη μούρη.

«Δε θέλω να τραβώ από το μανίκι τον Γκάρρετ» λέω. «Για να είμαι ειλικρινής, πιστεύω πως απλώς περιμένει να απορρίψει την επόμενη πρότασή μου για να τελειώνουν μια και καλή μαζί μου».

«Μην υποτιμάς έτσι τον εαυτό σου» λέει η Αθηνά. «Εκείνος σου εξασφάλισε την πρώτη έκδοση, έτσι δεν είναι;»

«Μα δε διάλεξε αυτός το βιβλίο» λέω. Πρέπει κάθε φορά να το θυμίζω στην Αθηνά. Έχει μνήμη χρυσόφαρου όταν πρόκειται για τα δικά μου θέματα – χρειάζεται δυο τρεις επαναλήψεις για να της μείνει η πληροφορία στον εγκέφαλο. «Αυτόν που διάλεξε το βιβλίο μου τον απολούσανε, πέταξαν το μπαλάκι στον άλλο και, κάθε φορά που μου μιλάει, νιώθω σαν να κάνει αγγαρεία».

«Έ τότε, γάμα τον» λέει πρόσχαρα η Αθηνά. «Πάμε άλλη μια γύρα;»

Τα ποτά είναι εξωφρενικά ακριβά σε αυτό το μέρος, αλλά δεν πειράζει, διότι κερνά η Αθηνά. Πάντα κερνά η Αθηνά· πλέον έχω κόψει να προτείνω κεράσματα. Δεν πιστεύω πως η Αθηνά μπόρεσε ποτέ της να καταλάβει τι σημαίνει «ακριβό» ή «φθηνό». Από το Γέιλ πήρε κατευθείαν πλήρη υποτροφία για μεταπτυχιακά κι έπειτα βρέθηκε με εκατοντάδες χιλιάδες δολάρια στον λογαριασμό της. Μια φορά, όταν της είπα πως ο πρωτοδιοριζόμενος σε εκδοτικό βγάζει περίπου τριάντα πέντε χιλιάδες δολάρια τον χρόνο, εκείνη με κοίταξε σαν χάνος και με ρώτησε: «Αυτά είναι πολλά ή λίγα;»

«Θα ήθελα ένα Malbec» λέω. Δεκαεννέα δολάρια το ποτήρι.

«Έγινε, αγάπη». Η Αθηνά σηκώνεται και σέρνει τα πόδια της προς το μπαρ. Ο μπάρμαν τής χαμογελά κι εκείνη αναφωνεί εκπληκτική, κρύβοντας με τις παλάμες το στόμα της σαν τη Σίρλεϋ Τεμπλ. Απ' ό,τι φαίνεται, ένας κύριος στο μπαρ τής έστειλε ένα ποτήρι σαμπάνια. «Ναι, όντως το γιορτάζουμε». Το μελωδικό, ενθουσιώδες γέλιο της ηχεί πάνω από τη μουσική. «Μπορώ να έχω ένα ποτήρι και για τη φίλη μου; Αυτό, δικό μου».

Κανείς εδώ πέρα δε στέλνει σαμπάνια σ' εμένα. Το έχω συνηθίσει όμως. Η Αθηνά τραβά όλη την προσοχή κάθε φο-

ρά που βγαίνουμε έξω – αν όχι από ένθερμους αναγνώστες που θέλουν μια σέλφι ή αυτόγραφο, τότε από ανθρώπους, άντρες και γυναίκες, που τη βρίσκουν εκθαμβωτική. Όσο για μένα, εγώ είμαι η αόρατη.

«Λοιπόν». Η Αθηνά επιστρέφει δίπλα μου και μου δίνει το ποτήρι. «Θες να ακούσεις για τη συνάντησή με το Netflix; Ήταν απίστευτο, Τζούνι, θα τρελαθείς. Συνάντησα τον τύπο που ήταν παραγωγός στο *Tiger King*. Το *Tiger King* λέμε!»

Να χαρείς με τη χαρά της, λέω στον εαυτό μου. Μόνο αυτό, να χαρείς με τη χαρά της κι άσ' τη να το γιορτάσει απόψε.

Όλοι πάντα περιγράφουν τη ζήλια σαν κάτι αιχμηρό, πράσινο και τοξικό. Σαν κάτι αβάσιμο, ξινό, κακόβουλο. Εγώ, ωστόσο, ανακάλυψα πως, αν είσαι συγγραφέας, η ζήλια θυμίζει περισσότερο φόβο. Ζήλια είναι ο σφυγμός μου, που αυξάνεται όταν παίρνει το μάτι μου στο Twitter νέα για την επιτυχία της Αθηνάς – άλλο ένα συμβόλαιο για βιβλίο, υποψηφιότητα σε βραβεία, ειδικές εκδόσεις, δικαιώματα στο εξωτερικό. Ζήλια είναι να συγκρίνομαι συνεχώς μαζί της και να βγαίνω λειψή· να με πιάνει πανικός πως δε γράφω αρκετά καλά ή αρκετά γρήγορα, πως δεν είμαι – και ποτέ δε θα είμαι – αρκετή. Ζήλια σημαίνει πως, ακούγοντας ότι η Αθηνά υπέγραψε συμβόλαιο με εξαψήφιο νούμερο με το Netflix, η πληροφορία και μόνο με βραχυκυκλώνει για μέρες, δε με αφήνει να συγκεντρωθώ στη δουλειά μου, βυθίζομαι στην ντροπή και σιχαίνομαι τον εαυτό μου κάθε φορά που βλέπω κάποιο βιβλίο της στις προθήκες ενός βιβλιοπωλείου.

Όλοι οι συγγραφείς που ξέρω νιώθουν έτσι για κάποιον άλλο συγγραφέα. Το γράψιμο είναι πολύ μοναχική υπόθεση. Δεν έχεις κανένα εχέγγυο ότι αυτό που δημιουργείς έχει κάποια αξία, ενώ οποιαδήποτε ένδειξη ότι τρως τη σκόνη

των άλλων σε κατακρημνίζει σε βάραθρα απόγνωσης. *Κοίτα τη δουλειά σου, λένε, μη σε νοιάζει τι κάνουν οι άλλοι. Δύσκολα όμως κρατάς το βλέμμα στο γραπτό σου όταν οι άλλοι ανεμίζουν τα κείμενά τους μες στη μούρη σου.*

Η αλήθεια είναι βέβαια ότι νιώθω και τη μοχθηρή πλευρά της ζήλιας, ακούγοντας την Αθηνά να λέει συνέχεια πόσο λατρεύει τον δικό της άνθρωπο στον εκδοτικό, το βαρύ πυροβολικό των εκδόσεων, μια διευθύντρια έκδοσης ονόματι Μαρλίνα Γου, που: «με έβγαλε από την αφάνεια» και «αντιλαμβάνεται πραγματικά τι προσπαθώ να κάνω από άποψη τεχνικής. Καταλαβαίνεις, έτσι;». Καρφώνω το βλέμμα μου στα καστανά μάτια της Αθηνάς με αυτές τις εξωφρενικά μακριές βλεφαρίδες, που την κάνουν να μοιάζει με ζώο του δάσους σε ταινία της Disney, και αναρωτιέμαι: *Πώς θα ένιωθα, αν ήμουν εσύ; Πώς είναι να είσαι τόσο αδιανόητα τέλεια, να έχεις όλα τα καλά του κόσμου; Ίσως να φταίνε τα κοκτέιλ ή η καλπάζουσα φαντασία που έχω ως συγγραφέας, νιώθω όμως ένα σφίξιμο στο στομάχι, κάτι που με τσουρουφλίζει, μια αλλόκοτη παρόρμηση να χώσω τα δάχτυλά μου μες στο κατακόκκινο βαμμένο στόμα της και να της ξεσκίσω το πρόσωπο, να τη γδάρω αφαιρώντας την επιδερμίδα της όμορφα και μεθοδικά, σαν να καθαρίζω πορτοκάλι, και να φορέσω το πετσί της πάνω στο δικό μου.*

«Δεν μπορώ να σ' το περιγράψω. Η Μαρλίνα με έχει πιάσει, είναι σαν να παθιάζεται με τις λέξεις μου. Η σχέση της με το κείμενο είναι ερωτική, σαν το σεξ ένα πράγμα». Η Αθηνά χαχανίζει, έπειτα σουφρώνει χαριτωμένα τη μύτη της. Καταπνίγω την επιθυμία μου να της την πιέσω με το δάχτυλο. «Εσύ σκέφτεσαι ποτέ πως η επιμέλεια που κάνεις με τον διευθυντή έκδοσης είναι σαν το σεξ; Σαν να δημιουργείτε μαζί ένα σπουδαίο μεγάλο λογοτεχνικό μωρό;»

Είναι μεθυσμένη, συνειδητοποιώ. Δυόμισι ποτά ήπιε κι είναι τύφλα· ξέχασε για άλλη μια φορά πως, στην πραγματικότητα, εγώ μισώ τον διευθυντή έκδοσης του βιβλίου μου.

Την Αθηνά τη χαλαίει το ποτό. Αυτό το έμαθα από την πρώτη βδομάδα στο πρώτο έτος, στο πάρτι ενός τελειόφοιτου στο Ιστ Ροκ, όπου της κράταγα τα μαλλιά για να ξεράσει μες στη λεκάνη της τουαλέτας. Έχει και περίεργα γούστα· της αρέσει να κοκορεύεται πως ξέρει τα πάντα για το σκοτσέζικο ουίσκι (μόνο που εκείνη το λέει «σκοτς» ή, καμιά φορά, «ουίσκι από τα Χάιλαντς»), ωστόσο με δυο γουλιές τα μάγουλά της αναφοκοκκινίζουν και λέει ασυναρτησίες. Της Αθηνάς τής αρέσει να μεθά – και η μεθυσμένη Αθηνά καβαλά πάντα το καλάμι και γίνεται νούμερο.

Πρώτη φορά παρατήρησα αυτή τη συμπεριφορά στο φεστιβάλ κόμικς του Σαν Ντιέγκο. Ήμασταν στριμωγμένες σε ένα μεγάλο τραπέζι στο μπαρ του ξενοδοχείου κι εκείνη γελούσε πολύ δυνατά, με τα μάγουλα κατακόκκινα, ενώ οι άντρες που κάθονταν δίπλα της –ο ένας εκ των οποίων στη συνέχεια θα έτρωγε κράξιμο στο Twitter σαν κατά συρροή πέφτουλας– κοιτούσαν λαίμαργα το στήθος της.

«Ω Θεέ μου» επαναλάμβανε συνέχεια. «Δεν είχα προετοιμαστεί για κάτι τέτοιο. Θα μου γυρίσει όλο μπούμερανγκ. Δεν είμαι έτοιμη. Λέτε να με μισούν; Λέτε να με μισούν όλοι κρυφά και να μη μου το λέει κανένας; *Εσείς*, εσείς θα μου το λέγατε, αν με μισούσατε;»

«Όχι, όχι» τη διαβεβαίωναν οι άντρες, χαϊδεύοντάς της τα χέρια. «Εσένα κανείς δε θα μπορούσε να σε μισήσει».

Παλιά νόμιζα πως όλο αυτό το θέατρο δεν ήταν παρά ένα κόλπο για να τραβήξει την προσοχή, όμως εκείνη είναι έτσι ακόμη κι όταν είμαστε μόνο οι δυο μας. Γίνεται πολύ ευάλωτη. Αρχίζει να μιλά σαν να είναι έτοιμη να βουρκώσει ή σαν να βρίσκει την τόλμη να αποκαλύψει μυστικά που δεν

τα έχει ξαναπεί σε κανέναν. Είναι δύσκολο να τη βλέπεις έτσι. Η εικόνα της βγάζει μια απόγνωση και δεν ξέρω τι είναι αυτό που με τρομάζει περισσότερο – το ότι είναι τόσο χειριστική, ώστε να παίξει μια τέτοια σκηνή, ή το ότι καθετί που λέει μπορεί και να είναι αλήθεια.

Παρά την εκκωφαντική μουσική και τα μπάσα που βαράνε, τα πράγματα είναι ψόφια στο Graham – αναμενόμενο, αφού είναι Τετάρτη βράδυ. Δύο άντρες μάς πλησιάζουν, προσπαθούν να δώσουν στην Αθηνά το τηλέφωνό τους, μα εκείνη τους απορρίπτει με μια χειρονομία. Είμαστε οι μοναδικές γυναίκες στο μαγαζί. Η ταράτσα φαντάζει τρομακτικά ήσυχη και κλειστοφοβική, κι έτσι τελειώνουμε τα ποτά μας και φεύγουμε. Σκέφτομαι, με κάποια ανακούφιση, πως η βραδιά τέλειωσε επιτέλους – μα τότε η Αθηνά με προσκαλεί να πάω στο διαμέρισμά της, που απέχει μόνο λίγα λεπτά με ταξί, κοντά στη συνοικία Ντούποντ Σερκλ.

«Έλα τώρα!» επιμένει. «Έχω φυλάξει ένα απίστευτο σκοτς, ειδικά για αυτή τη στιγμή – πρέπει να 'ρθεις σπίτι να το δοκιμάσεις».

Εγώ είμαι κουρασμένη, χώρια που δεν περνώ καθόλου καλά –η ζήλια υποτροπιάζει όταν μεθάς–, είμαι όμως περήφρα να δω το διαμέρισμά της, οπότε δέχομαι.

Το σπίτι της είναι πραγματικά γαμάτο. Ήξερα πως η Αθηνά ήταν πλούσια –τα δικαιώματα από ένα μπεστ σέλερ δεν τα λες και φίχουλα–, ωστόσο δεν είχα συνειδητοποιήσει ακριβώς πόσο πλούσια ήταν, έως ότου πάτησα το πόδι μου στο τριάρι του ένατου ορόφου όπου ζούσε μόνη – ένα δωμάτιο για τον ύπνο, το άλλο για το γράψιμο, ψηλοτάβανο, τεράστια παράθυρα από πάνω μέχρι κάτω και μπαλκόνι που σχημάτιζε γάμα σε δύο πλευρές του σπιτιού. Το έχει διακοσμήσει με αυτό το στιλ που κάνει θραύση στο Instagram, υπερβολικά μίνιμαλ, αλλά χλιδάτο: ξύλινα έπιπλα με

άφογο φινίρισμα, βιβλιοθήκες σε λιτή γραμμή και απέριττα, μονόχρωμα χαλιά. Ακόμα και τα φυτά της δείχνουν ακριβιά. Ένας υγραντήρας συρρίζει κάτω από τις καλαθές της.

«Ουίσκι λοιπόν ή κάτι πιο ελαφρύ;» Η Αθηνά δείχνει το φυγείο για τα κρασιά. Έχει ακόμα και φυγείο για κρασιά. «Ένα Riesling ίσως; Αλλιώς έχω ένα υπέροχο λευκό Sauvignon, εκτός κι αν θες να συνεχίσεις με κόκκινο...»

«Ουίσκι» απαντώ, διότι ο μόνος τρόπος να αντέξω την υπόλοιπη βραδιά είναι να μεθύσω όσο περισσότερο γίνεται.

«Σκέτο, με πάγο ή όπως το σερβίρουν παραδοσιακά;»

«Όπως το πίνεις εσύ» απαντώ. Δεν έχω ιδέα πώς πίνουν το ουίσκι.

«Με τον παραδοσιακό τρόπο λοιπόν».

Φεύγει σφαίρα για την κουζίνα. Μια στιγμή αργότερα ακούω ντουλάπια να ανοίγουν, πιάτα να κοπανάνε. Ποιος να το 'λεγε πως ο παραδοσιακός τρόπος θα ήταν σκέτος μπελάς.

«Έχω αυτό το υπέροχο WhistlePig, δεκαοκτώ ετών» φωνάζει από μέσα. «Είναι τόσο απαλό, σαν καραμέλα βουτύρου μαζί με μαύρο πιπέρι – περιμένε και θα δεις».

«Τέλεια» της φωνάζω. «Ωραίο ακούγεται».

Καθυστερεί όμως και εγώ θέλω απεγνωσμένα να κατουρήσω, οπότε περιφέρομαι στο σαλόνι αναζητώντας το μπάνιο. Αναρωτιέμαι τι άλλο θα δουν τα μάτια μου εκεί μέσα. Καμιά ακριβή συσκευή που να διαχέει αιθέρια έλαια; Κάνα καλάθι με αυγά νεφρίτη για ασκήσεις πυελικού εδάφους;

Και τότε παρατηρώ ότι η πόρτα του γραφείου της είναι ορθάνοιχτη. Ο χώρος είναι υπέροχος· άθελά μου κρυφοκοιτάζω. Αναγνωρίζω το δωμάτιο από τα ποστ της στο Instagram – το «παλάτι της δημιουργίας», όπως αποκαλεί το γραφείο της. Έχει ένα τεράστιο μαονένιο τραπέζι με κα-

μπυλωτά πόδια κάτω από ένα παράθυρο που πλαισιώνουν παλιομοδίτικες δαντελένιες κουρτίνες, ενώ πάνω στο τραπέζι έχει απιθωμένη τη μαύρη γραφομηχανή της.

Καλά ακούσατε. Η Αθηνά γράφει σε γραφομηχανή. Δεν κάνει backup σε αρχεία Word, δε χρησιμοποιεί Google Docs, ούτε Scrivener: απλώς κρατά σημειώσεις σε σημειωματάρια Moleskine, οι οποίες γίνονται ο σκελετός ενός βιβλίου πάνω σε χαρτάκια Post-it, τα οποία με τη σειρά τους γίνονται ολοκληρωμένα χειρόγραφα στη γραφομηχανή Remington. Αυτό την αναγκάζει να εστιάζει την προσοχή της σε κάθε πρόταση ξεχωριστά – ή έτσι λέει τουλάχιστον. (Το έχει πει σε συνεντεύξεις της τόσες πολλές φορές, που σχεδόν το έχω μάθει απέξω.) Σε αντίθετη περίπτωση, βγάζει ολόκληρες παραγράφους απνευστί, βλέποντας το δάσος και χάνοντας τα δέντρα.

Ειλικρινά τώρα, πείτε μου: Μιλά κάποιος έτσι; Σκέφτεται κάποιος έτσι;

Έχουν βγάλει αυτές τις άσχημες και πανάκριβες ηλεκτρονικές γραφομηχανές για συγγραφείς που δεν μπορούν να σταυρώσουν αράδα δίχως να φύγει το μυαλό τους και να ανοίξουν το Twitter. Η Αθηνά όμως τις απεχθάνεται: εκείνη χρησιμοποιεί βίντατζ γραφομηχανή, ένα ογκώδες πράγμα, και, για να γράψει ένα χειρόγραφο, χρειάζεται να αγοράζει ειδική μελανοταινία και χοντρό, ανθεκτικό χαρτί. «Απλώς δεν μπορώ να γράψω σε οθόνη» μου έχει πει. «Πρέπει να το δω τυπωμένο. Με καθησυχάζει να είναι στέρεες οι λέξεις. Σαν να 'ναι μόνιμες, σαν ό,τι γράφω να έχει βάρος. Αυτό με δεσμεύει: καθαρίζει τη σκέψη μου και με αναγκάζει να γίνομαι συγκεκριμένη».

Κάνω μερικά βήματα μες στο γραφείο, διότι είμαι αρκετά μεθυσμένη, ώστε να ξεχάσω πως αυτό είναι αδιακρισία. Στον κύλινδρο της γραφομηχανής βρίσκεται ακόμη μία

κόλλα χαρτί, πάνω στην οποία είναι γραμμένη μια λέξη μόνο: ΤΕΛΟΣ. Δίπλα στη γραφομηχανή υπάρχει μια στοίβα σελίδες, σχεδόν τριάντα εκατοστά στο ύψος.

Η Αθηνά εμφανίζεται στο πλευρό μου, κρατώντας σε κάθε χέρι ένα ποτήρι.

«Αυτό είναι το κείμενο για τον Πρώτο Παγκόσμιο. Επί- τέλους τελείωσε».

Η Αθηνά φημίζεται για την κρυψινόιά της σχετικά με τα κείμενα που γράφει, ώσπου να ολοκληρωθούν. Δε δίνει το χειρόγραφο σε φίλους για να πουν τη γνώμη τους. Δε δίνει συνεντεύξεις, ούτε ανεβάζει αποσπάσματα στα σόσιαλ μίντια. Ακόμα και ο ατζέντης της ή η διευθύντρια έκδοσης, πέρα από μια σύνοψη, δεν έχουν εικόνα, ώσπου να ολοκληρώσει το εγχείρημά της. «Εκκολάπτεται μέσα μου, ώσπου να μπορεί να επιβιώσει μόνο του» μου είχε πει κάποτε. «Αν το εκθέσω στον κόσμο προτού πάρει ολοκληρωμένη μορφή, θα πεθάνει». (Είναι εξωφρενικό που κανείς δεν την έκραξε για αυτή την απαράδεκτη μεταφορά, από την άλλη βέβαια ό,τι και να πει η Αθηνά περνάει.) Το μόνο πράγμα που είχε αποκαλύψει αυτά τα δυο τελευταία χρόνια είναι πως το μυθιστόρημα έχει να κάνει με πολεμικές συρράξεις του ει- κοστού αιώνα και πως αποτελεί για εκείνη «μεγάλη συγ- γραφική πρόκληση».

«Πλάκα κάνεις!» λέω. «Συγχαρητήρια».

«Έγραφα την τελευταία σελίδα σήμερα το πρωί» λέει χαρωπά. «Κανείς δεν το έχει διαβάσει ακόμη».

«Ούτε ο ατζέντης σου;»

Ρουθουνίζει απαξιωτικά:

«Ο Τζάρνεντ κάνει μόνο τη χαμαλοδουλειά και υπογράφει επιταγές».

«Είναι τόσο μεγάλο...» Πλησιάζω πιο κοντά στο γρα- φείο, κάνω να αγγίξω την πρώτη σελίδα, αλλά αμέσως τρα-

βώ το χέρι μου. Σταμάτα ηλίθια, μαλώνω τον εαυτό μου, σκνίπα είσαι – δεν μπορείς να απλώνεις το κουλό σου έτσι απλά και να αγγίζεις ό,τι σου γυαλίζει.

Αντί όμως να θυμώσει μαζί μου, η Αθηνά με ένα νεύμα μού δίνει την άδειά της:

«Πώς σου φαίνεται;»

«Τι, θες να το διαβάσω;»

«Καλά, δεν μπορείς όλο τώρα». Γελά. «Είναι πολλές οι σελίδες. Απλώς... απλώς χαίρομαι απίστευτα που τέλειωσε. Ωραία δεν είναι η στοίβα μου; Πολύ πράμα, ε; Έχει... εκτόπισμα».

Σέρνει τις λέξεις: είναι το ίδιο μεθυσμένη μ' εμένα, ξέρω όμως ακριβώς τι εννοεί. Αυτό το βιβλίο είναι τεράστιο, από πολλές πλευρές. Είναι από αυτά τα βιβλία που αφήνουν το στίγμα τους.

Τα δάχτυλά μου μένουν μετέωρα πάνω από τη στοίβα.

«Θα μπορούσα...;»

«Φυσικά, εννοείται...» Κατανεύει ενθουσιασμένη. «Πρέπει να συνηθίσω πως έφυγε πια από μένα. Πάει πια, γεννήθηκε».

Επιμένει σε αυτή την αλλόκοτη μεταφορά. Ξέρω πως, αν διαβάσω τις σελίδες, το μόνο που θα πετύχω είναι να τροφοδοτήσω τη ζήλια μου, αλλά δεν μπορώ να αντισταθώ. Παίρνω στα χέρια μου δέκα δεκαπέντε σελίδες από τις πάνω πάνω και τις διατρέχω με το βλέμμα.

Ω, ρε γαμώτο, φοβερή δουλειά.

Δεν τα πάω και πολύ καλά με το διάβασμα όταν είμαι τύφλα, οπότε τα μάτια μου γλιστρούν συνεχώς στο τέλος κάθε παραγράφου, ακόμα και με μια επιπόλαιη ματιά όμως μπορώ να διακρίνω πως το βιβλίο αυτό θα κάνει θραύση. Η γραφή της είναι πυκνή, σίγουρη. Δεν έχει τα εφηβικά ολισθήματα της πρώιμης δουλειάς της. Η φωνή του κειμένου

έχει ωριμάσει, έχει γίνει πιο ακριβής. Η κάθε περιγραφή, η κάθε έκφραση – ένα κομψοτέχνημα.

Είναι καλύτερο από οτιδήποτε θα μπορούσα ποτέ να γράψω εγώ σε όλη μου τη ζωή.

«Σου αρέσει;» ρωτά.

Αγχώθηκε. Έχει γουρλώσει τα μάτια, είναι φοβισμένη σχεδόν· όση ώρα με παρακολουθεί, πειράζει νευρικά το κολιέ της. Άραγε πόσο συχνά παίζει αυτό το θέατρο; Πόσο εμφατικά της πλέκει ο κόσμος το εγκώμιο όταν δίνει αυτή την παράσταση;

Μικροπρεπές εκ μέρους μου, αλλά δε θέλω να της προσφέρω αυτή την επιβεβαίωση. Το κολπάκι της μπορεί να πιάνει με κριτικούς και φανατικούς αναγνώστες που τη λατρεύουν· εγώ όμως δε θα της κάνω τη χάρη.

«Δεν είμαι σίγουρη» λέω αδιάφορα. «Δεν μπορώ να διαβάσω μεθυσμένη».

Δείχνει απογοητευμένη, αλλά μόνο για μια στιγμή. Την παρατηρώ που φορά βιαστικά ένα ψεύτικο χαμόγελο.

«Εννοείται, μαλακία μου, φυσικά και δεν είναι ώρα να...» Κοιτά το ποτήρι της, μετά εμένα κι έπειτα το σαλόνι της. «Θες λοιπόν απλώς να... αράξουμε;»

Κι έτσι, να 'μαι: απλώς κάθομαι κι αράζω με την Αθηνά Λιου.

Όπως αποδεικνύεται, όταν η Αθηνά είναι λιάρδα, γίνεται απίστευτα βαρετή. Δε με περνά από ανάκριση για τον Χάιντεγκερ, την Άρεντ ή την υπόλοιπη μισή ντουζίνα φιλοσόφους των οποίων τα ονόματα της αρέσει να αραδιάζει στις συνεντεύξεις της. Δε σου τρίβει στη μούρη πόσο καλά πέρασε όταν έκανε guest εμφάνιση στην πασαρέλα της Prada εκείνη τη μία και μοναδική φορά στο Παρίσι (κάτι που, παρεμπιπτόντως, έγινε εντελώς συμπτωματικά· ο καλλιτεχνικός διευθυντής απλώς την είδε να κάθεται έξω από

ένα καφέ και τη φώναξε να κάνει ένα πέρασμα). Κακαρίζουμε κοροϊδεύοντας διάφορες διασημότητες. Και οι δύο εξομολογούμαστε ότι το άτριχο σώμα-στέκα και το κουταβίσιο βλέμμα, που θεωρείται σέξι τελευταία, δε μας λείει τίποτα, αλλά για την Κέιτ Μπλάνσετ χαλαρά θα το γυρνάγαμε κι εγώ κι εκείνη. Η Αθηνά επαινεί το στιλ μου. Ρωτά από πού αγόρασα τα παπούτσια μου, την καρφίτσα μου, τα σκουλαρίκια μου. Θαυμάζει την ικανότητά μου να βρίσκω θησαυρούς στα θριφτάδικα – «ακόμη ψωνίζω τα μισά μου πράγματα από το Talbots, σαν τις θειές». Την κάνω να γελάσει με ιστορίες από τους μαθητές μου –ένα τσούρμο παιδιά με σπυράκια και βλέμμα μπλαζέ, τα οποία, χάρη στις διασυνδέσεις των γονιών τους από τα φοιτητικά τους χρόνια, άνετα μπαίνουν σε δευτεροκλασάτο πανεπιστήμιο της Ivy league, αν καταφέρουν να πιάσουν διακόσιες μονάδες παραπάνω στο SAT– και με τις εργασίες τους –γραμμένες από άλλους, φυσικά– που δεν είναι παρά μια καλοστημένη παράσταση προσωπικού μόχθου, τη στιγμή που είναι ολοφάνερο ότι δεν έχουν μοχθήσει ποτέ για τίποτα στη ζωή τους. Ανταλλάσσουμε ιστορίες για ραντεβού που πήγαν κατά διαόλου, για ανθρώπους που ξέρουμε από το πτυχίο, για το πώς τα καταφέραμε και δύο φορές τα φτιάξαμε με τον ίδιο γκόμενο από το Πρίνστον.

Καταλήξαμε σωριασμένες στον καναπέ της, γελώντας τόσο δυνατά, που πόναγαν τα πλευρά μας. Δε φανταζόμουν ποτέ μου πως μπορούσε κάποιος να περάσει τόσο ωραία με την Αθηνά. Ποτέ μου δεν είχα υπάρξει ο εαυτός μου μαζί της. Γνωρίζαμε η μία την άλλη πάνω από εννέα χρόνια τώρα, μα εγώ ήμουν πάντα μαγκωμένη πλάι της – εν μέρει επειδή έχω αγωνία πως θα καταλάβει ότι δεν είμαι ούτε στο ελάχιστο ο ενδιαφέρων και ιδιοφυής άνθρωπος που

πιστεύει πως είμαι και εν μέρει εξαιτίας ενός περιστατικού που συνέβη στο πρώτο έτος στο πανεπιστήμιο.

Ωστόσο απόψε, για πρώτη φορά εδώ και πολύ καιρό, δε νιώθω πως πρέπει να φιλτράρω την κάθε λέξη που ξεστομίζω. Δεν πασχίζω να εντυπωσιάσω τη φοβερή και τρομερή Αθηνά Λιου. Απλώς αράζω με την Αθηνά.

«Πρέπει να βρισκόμαστε έτσι πιο συχνά» λέει και ξαναλέει. «Ειλικρινά, Τζούνι, πώς γίνεται και δεν έχεις έρθει ποτέ σπίτι μου;»

«Δεν ξέρω» λέω κι έπειτα, σε μια απόπειρα να επιδείξω βάθος σκέψης, συμπληρώνω: «Ίσως φοβόμασταν ότι θα παρασυμπαθούσαμε η μία την άλλη».

Πόσο βλακώδης κουβέντα –και ούτε κατά διάνοια αλήθεια–, ωστόσο, απ’ ό,τι φαίνεται, εκείνη ενθουσιάζεται.

«Ίσως» λέει. «Ίσως. Αχ, Τζούνι. Η ζωή είναι μικρή. Γιατί σηκώνουμε τόσους τοίχους γύρω μας;»

Τα μάτια της λάμπουν. Το στόμα της είναι υγρό. Καθόμαστε δίπλα δίπλα στο στρώμα φουτόν του καναπέ της, με τα γόνατά μας τόσο κοντά, που σχεδόν ακουμπούν. Για μια στιγμή σκέφτομαι πως θα γείρει προς τα μένα και θα με φιλήσει –αυτό κι αν θα ήταν φοβερή εξέλιξη, σκέφτομαι: απίστευτη ανατροπή–, τότε όμως εκείνη τινάζεται προς τα πίσω και πατά μιατσιρίδα, οπότε συνειδητοποιώ ότι το ποτήρι μου έχει γείρει πολύ και χύνεται ούισκι στο πάτωμα: ευτυχώς πάνω σε παρκέ, διότι, αν κατέστρεφα κανένα από τα πανάκριβα χαλιά της Αθηνάς, θα πήγαινα να φουντάρω από το μπαλκόνι. Εκείνη γελά και τρέχει στην κουζίνα να φέρει χαρτί κι εγώ πίνω άλλη μια γουλιά για να ηρεμήσω, απορώντας με το σφυροκόπημα της καρδιάς μου.